

bacillen een groote rol speelden. Macroscopische en microscopische praeparaten helderden de voordracht op. KÜTTNER uit Tübingen sprak over de tuberculeuse osteomyelitis van pijpbeenderen. De primaire vorm is zeldzaam, de diagnose alleen microscopisch te stellen; hij heeft een geval gezien, waarin verdikking van been bestond en waarin een 8 cM. lange holte met een groote sequester werd aangetroffen. De secundaire vorm, n.l. die optreedt na gewrichtstuberculose, komt vaker voor; hij zelf heeft er 5 gevallen gezien en wel bij oudere mannen. De diagnose is daarom ook van belang omdat de prognose slechter is dan bij de gewoonlijk voorkomende infectieuse osteomyelitis, daar amputatie vaak volgen moet. VON BÜNGNER uit Hanau deelde een belangwekkende ziektegeschiedenis mede van een patiënt met tuberculose van de symphysis met nekrose van het os pubis. De diagnose van een zwelling op de plaats van de blaas was in den beginne onzeker, later toen deze zachter werd, begon te fluctueeren en ter weerszijde van de recti ging uitpuilen, kon de diagnose koud absces gesteld worden. Nadat een perforatie was tot stand gekomen, werd tot een incisie besloten, waarbij men op de tuberculeuse symphysis geraakte. Patholoog-anatomisch is het een beeld van caries, met hier en daar necrotische beenfragmenten. Door de anatomische verhoudingen van de fasciae komen de abscessen boven de symphysis te voorschijn. Ze zijn wel verward met herniae. De prognose is gunstig; men komt er het beste met de transversale snee van BARDENHEUER.

M. RUTGERS.

(Wordt vervolgd).

INGEZONDEN.

Middelburg, 14 April 1899.

*Open brief aan den WelEdel Hooggeleerden Heer
Prof. Dr. A. P. Fokker te Groningen.*

Geachte Hoogleeraar!

De Afdeeling Zeeland van de Nederl. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst voelt zich verplicht protest aan te teekenen tegen de hoogst beledigende wijze, waarop in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* een door U uitgesproken feestrede bij gelegenheid van het vijftigjarig jubilaem dier Afdeeling is aangevallen.

Deze feestrede heeft ook in die Afdeeling tot wisseling van denkbeelden aanleiding gegeven, waarbij echter, bij alle verschil van meening, het door U als Hoogleeraar ingenomen standpunt gewaardeerd werd.

Evenwel ten eenemale onbevoegd om over de wetenschappelijke kwestie zelve een oordeel uit te spreken, noemt echter de Afdeeling in afwijking met Prof. SPRONCK, Groningen „gelukkig”, omdat het een Hoogleeraar heeft, die zich ten doel stelt: „niet om de studenten vol te laden met de denkbeelden,

„die de docent omtrent de steeds afwisselende theorie koestert, maar om „hen tot vrijdenkende en zelfstandige wetenschappelijke mannen te vormen, „die in staat zijn op het terrein, dat zij betreden zullen, den goeden weg „te vinden”.

Namens de Afdeeling Zeeland:

Dr. J. P. BERDENIS VAN BERLEKOM, *Voorzitter.*

Dr. J. J. VAN DER HARST, *Secretaris.*

Waarde Gêrant!

Op blz. 642 van het jongste nummer van ons *Tijdschrift* worden mij door Dr. PINKHOF woorden in de pen gegeven, die ik nimmer heb gebruikt. Ik moet daartegen met ernst protesteeren. Als men citeert moet men dit nauwkeurig, juist doen. Iemands woorden veranderen, ik schreef bijna verdraaien, is nimmer geoorloofd.

Doch ter zake. Dr. PINKHOF zegt, dat ik, in n°. 6 van dezen Jaargang van het *Tijdschrift*, den afgevaardigden ter aanstaande Algemeene Vergadering onzer Maatschappij het artikel van collega VAN GEUNS ter lezing heb aanbevolen, „in de stellige verwachting, dat dan wel de meerderheid het gouden „jubelfeest der Maatschappij onvergetelijk zal maken, door het prijsgeven „van wat omtrent 23 eeuwen lang de grondslag was van het vertrouwen, „dat onze stand geniet: *het beroepsgeheim*”.

En wat zeide ik op blz. 225 en 226 van dat n°. 6? Daar staat na die aanbeveling „Mij dunkt toch dat VAN GEUNS terecht den wensch uitspreekt, dat „alsdan (d. i. ter Algemeene Vergadering) de Nederlandsche geneeskundigen, „op het voetspoor van Duitschland en Engeland, geen bezwaar meer zullen „maken om de bedoelde verklaringen af te geven; mij dunkt dat het lezen „van zijn zorgvuldig bewerkte studie daartoe in niet geringe mate zal mede- „werken en dit acht ik, met hem, in het belang van allen die verstandig „genoeg en in staat waren hun leven behoorlijk te verzekeren ten bate van „hun na te laten betrekkingen”. Dat er een hemelsbreed verschil bestaat tusschen deze beide adstructies mijner aanbeveling zal wel geen betoog behoeven.

Nu weet ik wel dat *stricto sensu*, volgens den letter, door Dr. PINKHOF niet geciteerd is, want dan had hij mijn eigen woorden moeten gebruiken, maar volgens den geest van het door hem gezegde is er degelijk en wel geciteerd, ook daarover zal zeker geen twijfel bestaan. Dit worde hier ter loops aangemerkt, al ware het alleen om Dr. PINKHOF de moeite te besparen dit te zeggen, wanneer het hem mocht goeddunken pogingen aan te wenden zich te dezen opzichte te disculpeeren.

Ik denk niet nader in debat te treden over de quaestie van het beroepsgeheim, omdat ik meen dat dit een zaak is van het intieme gewetenleven van den geneeskundige, en dat dus dienaangaande, evenals omtrent den godsdienst, verschillende opvattingen denkbaar en verklaarbaar zijn.

Ik wensch echter één vraag te doen. Zou het niet op den weg liggen van het lid van den *Raad van Toezicht*, der Afdeeling Amsterdam van de Ned.